

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

27.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 2-го Апрѣля — 1837 — Wilno. Piątek. 2-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Марта.

Высочайшимъ Приказомъ, 17-го Марта, Калужскій Гражданскій Губернаторъ, Генераль-Маіоръ *Бибиковъ 2-й*, назначенъ Военнымъ Губернаторомъ г. Саратова и Саратовскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ; находящійся при Отдѣльномъ Корпусѣ Внутренней Стражи, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Никитинъ 2-й*, уволенъ отъ службы за ранами, съ мундиромъ и пенсіономъ полного оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 3-й день минувшаго Февраля, Высочайше повелѣть соизволилъ, учредить при 1-й Кіевской Гимназіи третій Благородный Пансіонъ, съ платою за каждаго воспитанника по 1,500 рублей въ годъ, и съ опредѣленіемъ, для непосредственнаго заведыванія онымъ, подъ начальствомъ Директора означенной Гимназіи, особаго Инспектора, съ жалованьемъ изъ суммъ Пансіона, и съ преимуществами Инспекторовъ Гимназій.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Иностранныхъ Дѣлъ Графа *Нессельрода*, въ 9-й день минувшаго Февраля, Высочайше повелѣть изволилъ: 1) Чтобы чиновники Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, находящіеся, какъ нынѣ при особой части, такъ и впредь опредѣляемые къ оной, оставлены были въ настоящемъ положеніи, безъ присвоенія должностей, ими исправляемыхъ, особыхъ какихъ-либо классовъ. 2) Чтобы сіе обстоятельство не было препятствіемъ къ дальнѣйшему ихъ въ чины производству, на основаніи существующаго о томъ Положенія въ отношеніи къ срокамъ. 3) Чтобы имъ дозволено было носить мундиры по чинамъ ихъ, и именно: Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникамъ IV, Статскимъ Совѣтникамъ V, Коллежскимъ Совѣтникамъ VI, Надворнымъ Совѣтникамъ VII, Коллежскимъ Ассессорамъ VIII, а Оберъ-Офицерамъ IX разряда (или класса), какъ Всемилостивѣйше дозволено это для Ценсоровъ, чиновниковъ, употребляемыхъ по дѣламъ Ценсуры, и Переводчиковъ въ Почтамтахъ, и 4) пенсіи производить имъ и семействамъ ихъ тѣ самыя, какія расписаніемъ окладовъ, для опредѣленія пенсій гражданскимъ чиновникамъ по ихъ должностямъ, назначены чиновникамъ особыхъ порученій, или состоящимъ при какихъ либо начальствахъ. (Оп. Прав. Сен. Марта 6 д. 1837 г.) (С. II.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Министра Юстиціи, Тайнаго Совѣтника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, что Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія сообщилъ ему, что Его Императорское Величество, въ собственноручной резолюціи на докладную записку его съ представленіемъ смѣты расходовъ по Министерству Народнаго Просвѣщенія на 1837 годъ, 15 Октября прошлаго 1836 года между прочимъ Высочайше повелѣть соизволилъ: всѣ экономическія суммы всѣхъ Университетовъ, Лицеевъ, Гимназій и Уѣздныхъ Училищъ соединить въ одинъ капиталъ,

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 26-go Marca.

Przez NAYWYŻSZY Rozkaz Dzienny, 17-go Marca, Kałuzki Gubernator Cywilny, Jenerał-Major *Bibikow 2-gi*, назначоны Wojennymъ Gubernatoremъ m. Saratowa i Saratowskimъ Gubernatoremъ Cywilnymъ; znaydujący się przy oddzielnymъ korpusie Wewnętrzney Straży, liczący się w Armii Jenerał-Major *Nikitin 2-gi*, uwolniony ze służby, z przyczyny ran, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podługъ Ustawy 6-go Grudnia 1827 roku.

— CESARZ Jego Mość, po nayuniżeńszemъ przedstawieniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, dnia 3-go zeszłego Lutego NAYWYŻEJ rozkazać raczył, założyć przy 1-mъ Kijowskiemъ Gimnazyumъ trzeci Szlachetny Pensyon, z płacą za każdego ucznia po 1,500 rubli na rok, i z назначeniemъ dla bezpośredniego zawiadywania tymъ Pensyonemъ, pod zwierzchnictwemъ Dyrektora pomienionego Gimnazyumъ, osobnego Inspektora, z płacą z summъ Pensyonu, i z prerogatywami Inspektorów Gimnazyy.

— CESARZ Jego Mość, po nayuniżeńszemъ przełożeniu P. Ministra Spraw Zewnętrznychъ Hrabiego *Nesselrode*, w dniu 9-mъ zeszłego Lutego, NAYWYŻEJ rozkazać raczył: 1) Iżby urzędnicy Ministeryumъ Spraw Zewnętrznychъ, znaydujący się, takъ terazъ przy osobney części, jako i na czasъ przyszły do niejъ назначani, zostawieni byli w stanie terażniejszy, bezъ nadania obowiązkomъ przezъ nichъ sprawowanymъ, osobnychъ jakichkolwiekъ klass. 2) Ażeby ta okoliczność nie była przeszkodą do dalszego podnoszenia ichъ do rang, na ośnowie istniejącej o tѣmъ Ustawy względnie okresów. 3) Ażeby imъ dozwolono było nosić mundury podługъ ichъ rang, a mianowicie: Rzeczywistymъ Radzcomъ Stanu IV, Radzcomъ Stanu V, Radzcomъ Kollegialnymъ VI, Radzcomъ Dworu VII, Kollegialnymъ Assessoromъ VIII, a Ober-oficeromъ IX rzędu (czyli klasy), jakъ to NAYŁASKAWIEJ jestъ dozwolono Cenzoromъ, urzędnikomъ używanymъ w dziełachъ Cenzury i Tłumaczomъ w Pocztamtachъ, i 4) pensye wydawać imъ i ichъ familiiomъ te same, jakie przezъ rozpisanie wyznaczon, dla przeznaczenia pensyy urzędnikomъ cywilnymъ podługъ ichъ obowiązkówъ, назначонне są urzędnikomъ do szczególnychъ poleceń, albo przy jakichkolwiekъ Zwierzchnościachъ zostającymъ. (Op. przezъ Rz. Senatъ 6 Marca 1837 roku.) (P. P.)

— Rządzący Senatъ słuchali przełożenia Pana Ministra Sprawiedliwości, Radzcy Taynego i Kavalera *Dymitra Wasilewicz Daszkowa*, że P. Minister Narodowego Oświecenia udzieliłъ mu, iż NAYŁASNIERZSZY CESARZ Jego Mość, w Własnoręczney rezolucyi na przełożoną jego zapiskę zъ przedstawieniemъ wyliczenia rozchodówъ w Ministeryumъ Narodowego Oświecenia na rokъ 1837, 15 Października roku przeszłego 1836, między innemi NAYWYŻEJ rozkazać raczył: wszystkie economiczne summy wszystkichъ Uniwersytetówъ, Liceowъ, Gimnazyyówъ, i Szkółъ Powiatowychъ złączyć wъ jedenъ kapitałъ, któryъ nazwać ogólnymъ economicznymъ kapitałemъ szkolnychъ cy-

который назвать общимъ экономическимъ капиталомъ Учебныхъ гражданскихъ заведеній; а по всеподданнѣйшему, въ слѣдствіе того, докладу его Тайнаго Совѣтника Уварова, въ 27-й день Января сего года Высочайше утвердить соизволили слѣдующіе на этотъ предметъ правила: 1.) Въ составъ капитала обратить принадлежащія Университетамъ, Гимназіямъ, Уезднымъ и содержимымъ отъ казны Приходскимъ Училищамъ, экономическія суммы, хранящіяся въ кредитныхъ установленіяхъ по выданнымъ на нихъ билетамъ, оставя изъ нихъ при учебныхъ заведеніяхъ только то число денегъ, которое ассигновано уже по распоряженіямъ Министерства Народнаго Просвѣщенія на покупку, постройку и починку домовъ, на пріобрѣтеніе книгъ, инструментовъ и на подобныя издержки. 2.) За тѣмъ всѣмъ имѣющимся при учебныхъ заведеніяхъ билетъ, на экономическія суммы, хранящіяся въ Государственномъ Заемномъ Банкѣ, въ Коммерческомъ Банкѣ и Отдѣленіяхъ оного, въ Сохранныхъ Казнахъ С. Петербургскаго и Московскаго Воспитательныхъ Домовъ и въ Губернскихъ Приказахъ Общественнаго Прізнанія, равно облигаціи Коммиссіи погашенія долговъ, истребовать въ Департаментъ Народнаго Просвѣщенія, а заемные акты частныхъ мѣстъ и лицъ на сдѣланныя изъ экономическихъ суммъ ссуды, оставить нынѣ при учебныхъ заведеніяхъ съ тѣмъ, чтобы по мановеніи сроковъ, суммы сіи были взыскиваемы и доставляемы также въ Департаментъ. 3.) Такъ какъ легко можетъ встрѣтиться, что до полученія предписанія о высылкѣ билетомъ въ Департаментъ, нѣкоторые изъ нихъ будутъ отосланы въ кредитныя установленія для отпуска по онымъ всего или части капитала, или же только однихъ процентовъ; то въ такомъ случаѣ затребованныя къ отпуску суммы, считать принадлежащими къ числу наличныхъ, хотя бы онѣ и не были еще получены учебнымъ заведеніемъ изъ кредитнаго установленія, а въ составъ капитала обращать только остальную, заключающуюся въ билетѣ капитальную сумму. 4.) Доставляемыя такимъ образомъ капитальныя экономическія суммы, обращать въ составъ неприкосновеннаго капитала, а слѣдующіе по билетамъ проценты, какъ за прошедшее время, такъ и впредь, принимая изъ кредитныхъ установленій въ Департаментъ Народнаго Просвѣщенія, отчислять въ особую сумму процентовъ. При чемъ имѣть въ виду, чтобы посредствомъ переводовъ, постепенно сосредоточивать неприкосновенный капиталъ въ одномъ кредитномъ установленіи, т. е. въ Государственномъ Заемномъ Банкѣ. 5.) Такъ какъ на удовлетвореніе незначительныхъ постоянныхъ и единовременныхъ расходовъ по учебнымъ заведеніямъ, останутся суммы, которыя и до сего времени на то употреблялись, и какъ сверхъ того предполагается, для большаго на первый разъ обезпеченія такихъ издержекъ, оставить при заведеніяхъ наличныя экономическія суммы; то изъ процентовъ съ неприкосновеннаго капитала удовлетворять только имѣющіе впредь открываться расходы на покупку, постройку и важныя починки строеній учебнаго вѣдомства, также на пріобрѣтеніе многостороннихъ разнаго рода вещей, кабинетовъ или библіотекъ и другія чрезвычайныя издержки, по усмотрѣнію Министра Народнаго Просвѣщенія съ тѣмъ, чтобы на расходъ процентовъ выше 20 т. р. испрашивать Высочайшаго разрѣшенія, а если необходимость потребуетъ, для пользы учебной части, употребить и часть капитала, то въ такомъ случаѣ испрашивать каждый разъ особое Его Императорскаго Величества повелѣніе. 6.) Если изъ ассигнованныхъ къ употребленію суммъ, за удовлетвореніемъ расходовъ, на которые онѣ были назначены, окажутся остатки, то ихъ возвращать въ Департаментъ и причислять опять по принадлежности или къ процентамъ, или къ неприкосновенному капиталу, смотря потому, откуда отпущены. 7.) Въ составъ того же капитала обратить состоящій нынѣ при Департаментѣ Народнаго Просвѣщенія отдѣльный капиталъ, составленный на основаніи Высочайше утвержденного въ 19-й день Мая 1834 года всеподданнѣйшаго доклада его Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, изъ остатковъ отъ доходовъ съ общаго училищнаго фондуша въ пользу учебныхъ заведеній губерній: Виленской, Гродненской, Минской, Волынской, Подольской, Кіевской и Области Бѣлостокской. (Оп. Прав. Сен. Марта 6 дня 1837 года.) (С. В.)

— Иностранецъ *Лемольтъ* получилъ трехъ-лѣтнюю привилегію на изобрѣтенный имъ огнепроводный снарядъ, подъ названіемъ *Фюльмифера*, для сообщенія на весьма большія разстоянія электрическаго огня, съ принадлежащими къ сему снаряду коробочками для взрывовъ.

— Калужскій 2-й гильдіи купеческій сынъ Семенъ Мѣшковъ, получилъ десяти-лѣтнюю привиле-

wilnych zakładów; a po nayuniżsém, na skutek tego, przełożeniu Radcy Taynego Uwarowa, dnia 27-go Stycznia roku ter. Narwżer utwierdzić raczył następujące w tym przedmiocie prawidła: 1) Do składu kapitału obrócić należące do Uniwersytetów, Gimnazyów, Powiatowych i przez skarb utrzymywanych Parafialnych Szkół, ekonomiczne summy, zachowujące się w kredytowych ustanowieniach, podług wydanych na nie biletów, zostawiwszy z nich przy szkolnych zakładach tę tylko ilość pieniędzy, jaka jest już assygnowaną podług rozporządzeń Ministra Narodowego Oświecenia na kupienie, wybudowanie i reparaacyą domów, na zakupienie książek, instrumentów i na tym podobne wydatki. 2) A zatem wszystkie będące przy szkolnych zakładach bilety, na summy ekonomiczne, znajdujące się w Pożyczkowym Banku Państwa, w Banku Handlowym i jego oddziałach, w Kassach Zachowawczych S. Petersburgskiego i Moskiewskiego domów wychowania i w Gubernialnych Urzędach Powszechnego Opatrzania, również obligacye Kommissyi umorzenia długów, zapotrzebować do Departamentu Narodowego Oświecenia, a akta pożyczkowe prywatnych miejsc i osób na uczynione z summ ekonomicznych pożyczki, zostawić teraz przy szkolnych zakładach z zastrzeżeniem, iżby po upływie terminów, summy te były uzyskiwane i odsyłane do tegoż Departamentu. 3) Ponieważ łatwo może się zdarzyć, że przed otrzymaniem zaleceń o wysłaniu biletów do Departamentu, niektóre z nich będą wysłane do kredytowych ustanowień dla wydania na nie całego albo części kapitału, albo też samych procentów, tedy w takim zdarzeniu zapotrzebowane do wydania summy, uważać za należące do liczby gotowych, chociażby te nie były jeszcze otrzymane przez szkolne zakłady z kredytowego ustanowienia, a do składu kapitału obracać tylko pozostałą, zawierającą się w bilecie summę kapitałną. 4) Przesyłane tym sposobem kapitałne ekonomiczne summy, obracać do składu kapitału nietykalnego, a należące podług biletów procenta, tak za czas upłyniony, jako i przysły, przyjmując z kredytowych ustanowień do Departamentu Narodowego Oświecenia, policzać do osobney summy procentów. Przy czém mieć na względzie, iżby przez te przenosy, stopniami łączyć nietykalny kapitał w jednym kredytowym ustanowieniu, to jest, w Pożyczkowym Banku Państwa. 5) Ponieważ na zaspokojenie nieznacznych stałych i jednorazowych wydatków w szkolnych zakładach, pozostałą summy, które i dotąd były nato używane, i że prócz tego zamierza się, dla większego na pierwszy raz zabezpieczenia takich wydatków, zostawić przy zakładach gotowe ekonomiczne summy; przeto z procentów od nietykalnego kapitału zaspakajając mające tylko na przyszłość wydatki się rozchody na zakupienie, wybudowanie, i większe reparaцы zabudowań szkolney wiedzy, tudzież na nabycie kosztownych rozmaitego rodzaju rzeczy, gabinetów lub bibliotek i inne nadzwyczajne wydatki, podług uwagi Ministra Narodowego Oświecenia, z tém, iżby na wydatek procentów więcej 20,000 r. wynoszący prosić o Narwższ dozwoleńie, a jeżeli dla dobra części naukowej konieczność wymagać będzie użycia części kapitału, tedy w takim razie prosić za każdym razem o osobny Jego CESARSKIEY MOŚCI rozkaz. 6) Jeżeli od assygnowanych do użycia summ, po zaspokojeniu wydatków, na które te były naznaczone, okażą się pozostałości, tedy je zwracać do Departamentu i znowu policzać podług przynależności albo do procentów, albo do nietykalnego kapitału, uważając podług tego, z kąd zostały wydane. 7) Do składu tegoż kapitału obrócić zostający teraz przy Departamencie Narodowego Oświecenia oddzielny kapitał, złożony na ośnowie Narwższ utwierdzonego 19-go Maja 1834 roku nayuniższego przełożenia P. Ministra Narodowego Oświecenia, z pozostałości dochodów od ogólnego szkolnego funduszu na rzecz szkolnych zakładów Guberniy: Wileńskiey, Grodzieńskiey, Mińskiej, Wołyńskiey, Podolskiey, Kijowskiey i Obwodu Białostockiego. (Op. 6 Marca 1837 roku.) (G. S.)

— Cudzoziemiec *Lemolt* otrzymał trzyletni przywilej na wynaleziony przezeń aparat elektryczny, pod nazwaniem *Fulmifer*, dla udzielania na bardzo wielką odległość elektrycznego ognia, z należącemi do tego aparatu pudełkami do eksplozji.

— Kałuzki 2-ey gildy kupiecki syn Symon *Mieszkow*, otrzymał dziesięcioletni przywilej na wynalazek nada-

гю на избрѣтеніе сообщать сыроростущему льну такое свойство, по коему онъ можетъ быть употреблемъ точно также, какъ хлопчатая бумага. (Спб. В.)

НЕКРОЛОГЪ.

Прошедшаго Февраля 23 дня скончался въ Кіевѣ Преосвященнѣйшій *Евгеній*, Митрополитъ Кіевскій и Галицкій. Покойный Пастырь родился въ 1767 году отъ Воронежскаго Священника и названъ *Евфиміемъ*. На десятилѣтнемъ возрастѣ оставшись сиротою онъ былъ принятъ съ начала въ Архіерейскій пѣвческій хоръ, потомъ поступилъ въ Семинарію, откуда на семнадцатомъ году отправленъ былъ въ Московскую Духовную Академію и въ то же время по собственному желанію записался на лекціи Московскаго Университета. По окончаніи Академическаго курса въ 1792 году *Болховитиновъ* (фамилія покойнаго) возвратился изъ Москвы на родину и тамъ въ продолженіи десяти лѣтъ исправлялъ разные должности при Воронежской Семинаріи. Бывъ Протоіереемъ города Павловска, онъ лишился супруги и въ 1799 году вытребованъ Преосвященнымъ Митрополитомъ *Аверсіемъ* въ Санктпетербургъ, гдѣ въ слѣдующемъ 1800 году поступилъ въ монашество; въ томъ же году произведенъ въ Архимандриты, сдѣланъ Префектомъ Александровской Академіи и въ ней около четырехъ лѣтъ преподавалъ высшее краснорѣчіе и курсъ Богословія. Въ 1804 году былъ онъ посвященъ въ Епископа Старорусскаго и около четырехъ лѣтъ провелъ въ Новгородѣ, въ званіи Викарія Новгородскаго. Въ 1808 году, перемѣненъ Епископомъ же въ Вологду, въ 1813 году въ Калугу, въ 1816 въ Псковъ и пожалованъ Архіепископомъ; въ 1822 опредѣленъ въ Кіевъ, и пожалованъ Митрополитомъ.

Съ раннихъ лѣтъ посвятивъ себя глубокимъ изслѣдованіямъ по разнымъ отраслямъ наукъ Преосвященный *Евгеній* оставался вѣрнымъ своему призванію въ теченіе своей семидесятилѣтней жизни. Любимѣйшими его занятіями были Богословіе, Философія и Исторія, въ особенности отечественная. Два сочиненія по части Исторіи доставили ему Европейскую славу и навсегда останутся драгоценнымъ памятникомъ дѣятельной его жизни: „*Исторія Россійской Герархіи* и *Словарь Историческій о бывшихъ въ Россіи писателяхъ духовнаго гина* *), который есть не что иное, какъ только часть Общаго Словаря о писателяхъ Русскихъ и иностранныхъ, жившихъ въ Россіи. Этотъ полный Словарь въ скоромъ времени будетъ выданъ. Въ рукописной біографіи покойнаго означено около сорока сочиненій большихъ и малыхъ, печатанныхъ особо или въ Журналахъ и около двадцати трехъ сочиненій неизданныхъ, изъ которыхъ преимущественно заслуживаютъ вниманіе: *Всобщая Церковная критическая исторія*, *Догматическое Богословіе*, и *Исторія Россійской Церкви* (неоконченная).

Ученые современники съ своей стороны умѣли цѣнить заслуги покойнаго и приглашали его къ соучастію въ своихъ обществахъ. Съ 1801 года онъ былъ въ разное время Дѣйствительнымъ Членомъ Россійской Академіи, Почетнымъ Членомъ Академіи Наукъ, Московской Медико-Хирургической Академіи, Московскаго, Казанскаго, Харьковского, Виленскаго, Санктпетербургскаго и Кіевскаго Университетовъ, Почетнымъ Докторомъ Философіи въ Дерптскомъ Университетѣ, Членомъ Московскаго Общества Врачебныхъ и Физическихъ Наукъ, Королевскаго Копенгагенскаго Общества Сѣверныхъ Антикваріевъ и проч. Вообще онъ былъ членомъ и сотрудникомъ болѣе двадцати ученыхъ обществъ. Онъ былъ также членомъ Комиссіи составленія законовъ и первый представилъ Императору АЛЕКСАНДРУ предначертаніе о преобразованіи духовныхъ училищъ, за что получилъ въ награду орденъ *Св. Анны 1-й степени*; сверхъ того былъ Кавалеромъ орденовъ: *Св. Апостола Андрея Первозваннаго*, *Св. Александра-Невскаго* и *Св. Владиміра 2-й степени*.

Занимаясь дѣятельно до конца жизни на поприщѣ наукъ Преосвященнѣйшій *Евгеній* въ то же время ревностно исполнялъ обязанности своего сана и заслужилъ любовь и уваженіе гражданъ Кіевскихъ рѣдкою благотворительностію и щедротами къ неимущимъ. Признательные сограждане почтили память своего Пастыря присутствіемъ при послѣднемъ печальномъ обрядѣ. 27 Февраля съ осьми часовъ утра начали собираться жители Кіева въ Софійскій Соборъ, гдѣ совершенъ былъ обрядъ погребенія двумя присутствующими въ Кіевѣ Епископами. Во время погребенія Преосвященнѣйшій *Иосифъ* прочиталъ вслухъ завѣщаніе покойнаго, которое лучше всѣхъ красно-

wania zwyczajnemu surowemu lnu takiej własności, dla której może być używany zupełnie jak bawełna. (G. S. P.)

НЕКРОЛОГЪ.

Дня 23 зeszłego Lutego, umarł w Kijowie Przenaywielebniejszy *Eugeniusz*, Metropolita Kijowski i Halicki. Czcigodny Pasterz, narodził się w roku 1767 z oycy Kapłana w Woroneżu i otrzymał imię *Eufemiusza*. Osierocony w roku dziesiątym, został przyjęty naprzód do Biskupiego choru śpiewaków, a potem wszedł do Seminaryum, zkąd w siedmnaście roku był wysłany do Moskiewskiej Duchowney Akademii i w tymże czasie z własnego życzenia zapisał się na lekcyje Moskiewskiego Uniwersytetu. Po ukończeniu kursu Akademicznego w roku 1792, *Botchowitinow* (nazwisko zmarłego), powrócił z Moskwy do rodziny, i tam w przeciągu lat dziesięciu, rozmaite sprawował obowiązki przy Woroneżkim Seminaryum. Będąc Protokojerem miasta Pawłowska utracił żonę; a w roku 1799 przez Nayprzenaywielebniejszego Metropolitę *Ambrożego* został powołany do St. Petersburga, gdzie w następnym 1800 roku wstąpił do zakonu; w tymże roku wyniesiony został na Archimandrytę, mianowany Prefektem Alexandrowskiej Akademii i w niej około czterech lat dawał wyższą Retorykę i kurs Teologii. Roku 1804 został poświęcony na Biskupa Staroruckiego i około czterech lat przepędził w Nowogrodzie, w stopniu Nowogrodzkiego Wiskarego. W roku 1808 przeniesiony został także na Biskupa do Wołogdy, w roku 1813 do Kaługi, w 1816 do Pskowa i mianowany Arcybiskupem; w roku 1822 przeznaczony został do Kijowa i mianowany Metropolitą.

Od młodych lat oddawszy się głębokim badaniom w rozmaitych gałęziach nauki, Przenaywielebniejszy *Eugeniusz* przez cały ciąg swego siedmdziesięcioletniego życia, pozostał wiernym swemu powołaniu. Ułubionem jego zajęciem się było: Teologia, Filozofia i Historia, mianowicie oyczysta. Dwa dzieła historyczne zjednały mu sławę w Europie i nazawsze pozostaną nieoszacowaną pamiątką czynnego jego życia: „*Historia Rosyjskiej Hierarchii* i *Historyczny Słownik byłych w Rosyi Pisarzy stanu Duchownego* *), który nie jest niczem innem, jak tylko częścią Powszechnego Słownika o Rosyjskich i zagranicznych Pisarzach, którzy w Rosyi żyli. Cały ten słownik w krótkim czasie będzie wydrukowany. W rękopisie biografii zmarłego wymieniono około czterdziestu dzieł większych i mniejszych, drukowanych osobno albo w dziennikach, i około dwadziestu trzech pism nie wydanych, z których nadewszystko zasługują na uwagę: *Powszechna krytyczna Historia Kościelna*, *Teologia Dogmatyczna* i *Historia Kościoła Rosyjskiego* (niedokończona).

Uczeni współcześni umieli ze swej strony cenić zasługi zmarłego i zapraszali go do uczestnictwa w swoich towarzystwach. Od roku 1801 różnocozasowie był Rzeczywistym Członkiem Akademii Rosyjskiej, Honorowym Członkiem Akademii Nauk, Moskiewskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Moskiewskiego, Kazańskiego, Charkowskiego, Wileńskiego, St. Petersburgskiego i Kijowskiego Uniwersytetów, Honorowym Doktorem Filozofii w Uniwersytecie Dorpackim, Członkiem Moskiewskiego Towarzystwa nauk Medycznych i Fizycznych, Królewskiego Kopenhaskiego Towarzystwa Północnych Antykwarjuszów i t. d. W ogólności, był Członkiem i współpracownikiem więcej dwadziestu Uczonych Towarzystw. Był on także Członkiem Komisji ułożenia Praw i pierwszy podał Cesarzowi ALEXANDROWI projekt nowego urządzenia Szkół Duchownych, za co otrzymał w nagrodę order *Sw. Anny 1-go stopnia*; nadto był Kawalerem orderów *Sw. Andrzeja Apostoła pierwszego wezwania*, *Sw. Alexandra Newskiego* i *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*.

Przenaywielebniejszy *Eugeniusz* do końca swego życia czynnie zajmując się w zawodzie nauk, gorliwie też spełniał obowiązki swego stanu i zasłużył na miłość i szacunek Kijowskich mieszkańców przez rzadką dobroczynność i szcudroblliwość ku ubogim. Dnia 27 Lutego od godziny ósmey zrana zaczęli się zgromadzać mieszkańcy Kijowa do Soboru Świętej Zofii, gdzie odbywały się obrzędy pogrzebu przez dwóch znajdujących się w Kijowie Biskupów. Podczas pogrzebu Przenaywielebny *Józef* przeczytał w głos testament zmarłego, który lepiej od wszystkich krasomównych wyrażen świadczy, jak wzniosłą miał duszę zmarły, i co przez jego

*) Извлеченія изъ сего Словаря помѣщены были въ жур. *Дзеник Виленскі* 1822 года Т. II.

*) Wyjtki z tego Słownika umieszczone były w *Dzienniku Wileńskim* w roku 1822 w Tomie II.

рѣчивыхъ возгласовъ свидѣтельствуешь, какую возвышенную душу имѣлъ Іерархъ, чего лишились его смертію граждане Кіева и вся Россія! (Свѣ. Пг.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Папская Область.

Римъ, 21-го Марта.

Его Императорское Высочество Великій Россійскій Князь МИХАИЛЪ, третьяго дня сюда прибылъ. (А.Р.С.З.)

Франція.

Парижъ, 25-го Марта.

Вчера занимался Король съ Министрами Народнаго Просвѣщенія и Военнымъ.

— Получивъ извѣстіе о разрѣшеніи отъ бремени Королевы Белгійской, Ея В-во Королева сегодня поутру, въ сопровожденіи Принцессы и обоихъ младшихъ Принцевъ, отправилась отсюда въ Брюссель.

— *Journal de Paris* увѣдомляетъ, что Палата Перовъ въ продолженіе будущей недѣли, составить донесеніе по дѣлу *Менне*.

— Говорятъ теперь, что одобренный обѣими Палатами законъ сберегательныхъ кассъ, не получилъ Королевскаго утвержденія.

— Министерство кажется скоро будетъ распущено; сегодня утверждаютъ это всѣ здѣшніе журналы кромѣ Министерскихъ.

— Генерала *Себастьяни* на будущей недѣли ожидаютъ въ Лондонѣ. Но наступившій теперь Министерскій перевѣсъ, между тѣмъ продлить еще отъѣздъ его изъ Парижа.

— Г. *Франкевилль*, второй драгоманъ, при Французскомъ Посольствѣ въ Константинополѣ, съ депешами посольства прибылъ въ Парижъ. Зараза будто свирѣпствуетъ съ большою силою, нежели когда либо въ столицѣ Турецкаго Государства, такъ что недостаетъ времени и рукъ для погребенія умершихъ.

— По донесеніямъ *Mémorial bordelais*, Генералъ *Кордова* намѣренъ былъ возвратиться въ Испанію, гдѣ послѣдніи происшествія въ Бискайѣ, дѣлаютъ вѣрнымъ назначеніе его на важный военный постъ.

— Въ письмѣ изъ Пампелоны отъ 17-го ч. содержится: „Главная квартира Наварскаго войска еще въ Лосъ Беріосъ; войско разставлено на дорогѣ въ Толосу а форпосты стоятъ при ущельяхъ *Лекумберри*. Бригадиръ *Конрадъ* временно принялъ команду войска. Генералъ *Сарсфилдъ* который боленъ, но совсѣмъ неопасно, пробудетъ нѣсколько дней въ Пампелонѣ. Какъ скоро дороги станутъ лучше, наши движенія опять начнутся. Войско ревностно желаетъ сражаться съ непріятелемъ.“

— Въ началѣ сегодняшней биржи Испанскія ассигнаціи понизились на 2½ по причинѣ слуха, что *Дуранго* осаждено 21 Карлистскимъ баталіономъ, и что *Мендизабаль* при происшедшемъ въ Мадридѣ возмущеніи народа, умерщвленъ. Последнему почти вовсе не вѣрили, и кажется, что только извѣстія о войнѣ были вредны для курса Испанскихъ ассигнацій. При концѣ биржи, получены изъ Лондона нѣкоторыя порученія для покупки такъ названныхъ фондовъ, отъ чего ихъ курсы возвысились 1-мъ процентомъ.

27-го Марта.

Австрійскій Посланникъ третьяго дня имѣлъ у Короля аудіенцію.

— Королева только недѣлю не будетъ въ Парижѣ.

— Черезъ нѣсколько дней выйдетъ въ свѣтъ брошюрка Г-на *Бода*, въ отвѣтъ на письмо Маршала *Клозеля*.

— Генералъ *Бюжо* 22-го ч. прибылъ въ Перигю и 24-го ч. утромъ отправился въ дальнѣйшій путь въ Портъ-Вандръ, откуда онъ отплыветъ въ Алжиръ. Два его Адъютанта уже туда отправились.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 23-го ч.: „Главная квартира *Донъ-Карлоса* 20-го ч. была въ Ацунхѣ (Наварра) а на другой день намѣревались перенести ее далѣе на дорогу въ Эстеллу. Инфантъ *Донъ-Себастьянъ* оставилъ Толосу 20 ч. утромъ и вышелъ противу *Эспартеро*, который осаждалъ Элоріо. Погода ужасна; вышло очень много снѣга и дороги весьма дурны. Письма изъ Толосы отъ 21-го ч. увѣдомляютъ, что *Эспартеро* возвратилъ свой авангардъ изъ Элоріо въ Абадіано, на полтора часа пути отъ Дуранго.“

— *Constitutionnel* сообщаетъ слѣдующее письмо изъ Байонны отъ 23-го ч.: „Капитанъ *Тринкадура Визага* прибывшій въ Ст.-Жанъ-де-Луцъ, доставилъ извѣстіе, что *Эспартеро* разбилъ Карлистское войско при Элоріо, и причинилъ ему уронъ въ 500 чел. убитыми и ранеными.“ (Еслибъ сіе извѣстіе было основательнымъ, то давно бы увѣдомили о томъ по телеграфу).

— Въ Французскихъ фондахъ на сегодняшней биржѣ мало было движенія. Испанскія ассигнаціи съ начала шли неудачно, и понизились на 2½, и

смерть утратили mieszkańcy Kijowa i cała Rosya! (Ps. Półn.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Państwo Kościelne.

Rzym, dnia 21 Marca.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Rosyyski MICHAŁ, zawczora tu przybył. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 25-go Marca.

Wczora pracowal Król z Ministrami narodowego oświecenia i wojny.

— Na wiadomość o rozwiązaniu Królowey Belgickiej, Królowa Jey Mość, dzisiaj rano w towarzystwie Xiężniczek i obu młodszych Xiążąt, wyjechała do Bruxelli.

— *Journal de Paris* donosi, że rapport o sprawie *Meuniego* Izba Parów sprządzi w przeciągu przyszłego tygodnia.

— Mówią, że wotowane przez obie Izby prawo o kasach oszczędności, nie otrzymało sankcyi Krolewskiej.

— Ministerium zdaje się być blizkiem swojego rozwiązania; przynajmniej utrzymują to dzisiaj wszystkie tutejsze nieministeryalne dzienniki.

— Jenerał *Sebastiani* w przyszłym tygodniu ma wyjechać do Londynu. Lecz nastąpi teraz przesilenie ministeryalne, jeszcze zwlecze na czas wyjazd jego z Paryża.

— P. *Franqueville*, drugi dragoman przy poselstwie Francuzkiem w Konstantynopolu, z depeszami poselstwa przybył do Paryża. Zaraza z większą mocą, aniżeli kiedy, grassuje w stolicy państwa Turckiego tak, że brakuje czasu i rąk do grzebania umarłych.

— Podług *Mémorial Bordelais*, Jenerał *Cordova* miał zamiar powrócić do Hiszpanii, gdzie ostatnie wypadki w Biskai czynią niewątpliwem powtórne jego mianowanie na zajęcie ważnego miejsca wojskowego.

— W liście z Pampelony pod d. 17 czytamy: „Główna kwatera woyska Nawarrskiego jest jeszcze ciągle w Los Berios; woysko stanęło około drogi do Tolozy, a straże przednie znajdują się przy wąwozach *Lecumberri*. Brygadyer *Conrad* przyjął czasowe dowództwo woyska. Jenerał *Saarsfield*, który jest słaby, lecz zgoła nie jest w niebezpieczeństwie, kilka dni zabawi w Pampelonie. Jak tylko drogi polepszą się, znowu rozpoczniemy działania nasze. Woysko ożywione jest zapałem i najmocniej żąda mierzyć się z nieprzyjacielem.“

— Na początku dzisiejszej giełdy papiery hiszpańskie spadły do 22½ na pogłoskę, że *Durango* oblegane jest przez 21 batalionów Karolistowskich, i że *Mendizabal* przy zaszłém w Madrycie zaburzeniu ludu, zabity. Ostatnia pogłoska nie znalazła żadney prawie wiary, i zdaje się, że tylko wiadomości z placu wojny niepomysłnie działały na kurs papierów hiszpańskich. Ku końcowi giełdy przyszły z Londynu polecenia na kupienie tak nazwanych fundow, przez co kursa ich znowu się podniosły o 1 pct.

Dnia 27.

Posel Austriacki zawczora wieczorem miał audyencyą u Króla.

— Królowa tylko 8 dni nie będzie obecna w Paryżu.

— Za kilka dni wyjdzie broszurka P. *Baude*, jako odpowiedź na pismo Marszałka *Clauzel*.

— Jenerał *Bugeaud* d. 22 przybył do Perigueux, i d. 24 rano przedsięwziął dalszą podróż do Port-Vendres, z kąd odpłynie do Algieru. Dway jego Adjutanci już tam wyjechali.

— Donoszą z Bayonny pod d. 23: „Główna kwatera *Don Carlosa* była d. 20 w Azunja (Navarra), a nazajutrz miano przenieść dalej na drogę do Estelli. Infant *Don Sebastian* opuścił Tolozę dopiero d. 20 rano i wyszedł przeciwko *Espartero*, który trzyma w oblężeniu Ellorio. Pogoda jest burzliwa; wypadło bardzo wiele sniegu i drogi znajdują się w najgorszym stanie. Listy z Tolozy donoszą pod d. 21, że *Espartero* cofnął przednie swe straże z Ellorio do Abadiano, na półtorej godziny drogi od Durango.“

— *Constitutionnel* udziela następujący list z Bayonny pod d. 23: „Kapitan *Trynkadury Vizcaya*, który przybył do St.-Jean-de-Luz, przyniósł wiadomość, że Jenerał *Espartero* pobit woysko Karolistowskie pod Ellorio, uczyniwszy mu straty na 500 ludzi w zabitych i ranionych.“ (Jeśliby wiadomość ta była gruntowną, telegraf dawnoby już był o tém donosił.)

— W papierach francuzkich na dzisiejszej giełdzie mało było ruchu. Papiery hiszpańskie z początku szły bardzo niepomyślnie i spadły na 22½, gdyż krążyła po-

бо носился слухъ, что Инфантъ *Донъ Себастьянъ*, разбилъ на голову *Эспартеру*. Но потомъ опять успокоились и къ концу биржи Испанскія ассигнаціи платили по 25%. (A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 25-го Марта.

Принцъ Фердинандъ Саксенъ-Веймарскій, святую недѣлю пробудеть у Ихъ ВВ. въ Виндзоръ.

— Экипажи Сиръ Ф. Ламба сегодня отправлены отсюда въ Вѣну.

— Умершій недавно Лордъ Кингсборъ, кончилъ жизнь въ темницѣ за долги, гдѣ онъ однако былъ содержимъ, какъ замѣчаетъ *Globe*, не за собственные, но за отцовскіе долги, въ которыхъ онъ поручился.

— Число проживающихъ въ Кале и Булонь Англійскихъ фамилій, теперь меньше чѣмъ когда либо со времени мира. Обстоятельство, что два Баронета, находятся тамъ за долги въ темницѣ, весьма уменьшило уваженіе и довѣріе, съ какими прежде Французы принимали Англійскихъ своихъ гостей.

— Лордъ Мельбурнъ и многіе другіе кабинетные Министры, свѣтлый праздникъ проведутъ въ деревнѣ. Первый у Графа Копера въ Пассанджеръ а другіе у Герцога Бедфордскаго, отца Лорда Д. Росселя въ Вобурнскомъ Аббатствѣ.

28-го Марта.

Слышно, что Король 15 Апрѣля въ Виндзоръ будетъ имѣть великій капитулъ Батскаго ордена, и Князю Эстергази пожалуетъ Крестъ оного.

— Въ четвергъ на страстной недѣлѣ 72 бѣдныхъ мужеска и 72 женска пола, такъ какъ Королю исполнилось 72 года, получили Королевскую милостыню, деньгами и одеждою. Ни одинъ изъ принявшихъ милостыню не былъ моложе 60 лѣтъ; одинъ изъ нихъ имѣлъ даже 108, два были между 90 и 100, а многіе между 80 и 90 лѣтъ.

— Полковникъ Крузъ изъ 9-го полка Британскаго вспомогательнаго легіона и многіе раненые морскіе Офицеры прибыли въ субботу изъ Санъ-Себастьяна въ Плимутъ.

— Юрисконсульты Короны будто объявили, что Россія имѣетъ право блокировать Черкасскіе берега, и посему издать таможенныя и карантинныя распоряженія, противу коихъ къ несчастію погрѣшилъ *Vixen*.

— На островѣ Гаити будто свирѣпствуетъ междоусобная война, когда какъ говорятъ въ Сѣверной части произошло возмущеніе и мятежники взяли Кайесъ. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Мюнхенъ, 27-го Марта.

Утверждаютъ, что Князь Полинъякъ намѣренъ избрать Мюнхенъ будущимъ своимъ мѣстопребываніемъ и здѣсь принять право гражданства.

Штутгартъ, 26-го Марта.

Третьяго дня Его Свѣтл. Принцъ Петръ Ольденбургскій прибылъ сюда для посѣщенія Корол. Фамиліи. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 26-го Марта.

Новорожденный Принцъ нареченъ именами Филипа Фердинанда Евгенія Леопольда Георгія.

— Вчера опять здѣсь распространились слухи, о покушеніи на жизнь Короля Французовъ. Такою ложью пользуются здѣсь въ каждое время, чтобы болѣе или менѣе дѣйствовать на состояніе ассигнацій.

28-го Марта.

Мониторъ уведомляетъ, что вчера Бургомистръ изъ Лекена Г. Деби, отправился въ замокъ и тамъ принялъ официальный протоколъ о вписаніи новорожденнаго Принца въ реестръ Государственнаго Королевскаго Дома. О рожденіи объявилъ самъ Король въ присутствіи Министра Юстиціи и другихъ сановниковъ.

— Вчера Королева Французовъ съ Принцессами и обоими младшими Принцами прибыла въ замокъ Лекенъ.

— Третьяго дня арестовали человека, который прежде всего будто распространилъ слухъ, о новомъ покушеніи на жизнь Короля Французовъ. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦИЯ И НОРВЕГІЯ.

Стокгольмъ, 23-го Марта.

Командующій Адмиралъ въ Карлскронѣ вчера получилъ приказаніе, вооружить новопостроенный фрегатъ *Иозефина* и корвету *Яррамазъ* для упрямительной экспедиціи въ Средиземное море, съ чѣмъ также имѣютъ связь дипломатическіе переговоры съ Мароканскимъ Правительствомъ. Экспедиція назначена на 10 мѣсяцевъ и на издержки для нее отпу-

госка, że Infant *Don Sebastian* na głowę pobit Jenerała *Espartero*. Lecz później znowu się uspokojono i ku końcowi giełdy hiszpańskie assygnaty płacono po 25%. (A.P.S.Z.)

БРЫТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондън, дня 25-го Марца.

Хіаже Фердынандъ Саско-Веймарскі Світа Wielkanocne przepędzi u Królestwa Ich Mość w Windsor.

— Pojazdy Sir F. Lamba wystano dzisiaj do Wiednia.

— Zmarły niedawno Lord *Kingsborough*, skończył życie w więzieniu za długi, gdzie jednak, jak postrzeżę *Globe*, trzymany był nie za własne, lecz za zaciągnięte przez swojego oycę, za które dał porękę.

— Liczba w Calais i Boulogne, mieszkających familii Angielskich, jest teraz mniejszą, niż kiedykolwiek od czasu pokoju. Okoliczność, że dwaj Baronci znajdują się tam w więzieniu za długi, bardzo zmniejszyła poważanie i zaufanie, z jakimi Francuzi przyjmowali niegdyś Angielskich swych gości.

— Lord *Melbourne* i wielu innych Ministrów Gabinetowych, przepędzą święta wielkonocne na wsi. Pierwszy u Hrabiego *Cowper* w Passanger, a inni u Xięcia *Bedford* oycę Lorda *John Russel*, w opactwie *Woburn*.

Dnia 28.

Stychać, że 15 Kwietnia, Król będzie miał, w Windsor wielką kapitułę orderu Bathskiego, i Xięciu *Esterhazy*, udzieli wielki krzyż tego orderu.

— W wielki czwartek 72 ubogich mężczyzn i 72 ubogich kobiet, ponieważ Król ma 72 lat wieku, odebrało dar Królewski od jałmużnika, zawierający się w pieniądzach i odzieniu. Zaden z tych, co otrzymali jałmużnę, nie miał mniej lat 60-ciu, jeden z nich liczył nawet 108 lat, dwaj byli między 90 a 100, zaś wielu między 80 a 90 lat wieku.

— Półkownik *Cruise* z 9-go półku Angielskiej legii posiłkowej i wielu ranionych żołnierzy marynarki, w sobotę z San Sebastian przybyło do Plymouth.

— Prawnicy korony mieli teraz oświadczyć, że Rosya ma prawo blokować brzegi Czerkassyi, a zatem czynić celne i kwarantannowe rozporządzenia, które na swe nieszczęście przestąpił *Vixen*.

— Na wyspie Haitańskiej panuje wojna domowa, gdyż mówią, iż w części północnej wybuchło powstanie i buntownicy wzięli Cayes. (A.P.S.Z.)

НІЕМСІ.

Monachium, 27-го Марца.

Utrzymują, że Xіаже *Polignac* ma zamiar, na przyszły swój pobyt obrać Monachium i przyjąć tu prawo obywatelstwa.

Stuttgart, dnia 26-го Марца.

Zawczora JO. Xіаже Piotr Oldenburski, dla odwiedzenia familii Królewskiej, tu przybył. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІА.

Bruxella, 26-го Марца.

Nowonarodzony Xіаже otrzymał imiona *Filipp Ferdynand Eugeniusz Leopold Jerzy*.

— Wczora rozbiegły się tu znowu pogłoski o morderczym zamachu na życie Króla Francuzów. Z podobnych kłamstw korzystają tu zawsze, ażeby mniej lub więcej działać na stan papierów.

Dnia 28.

Monitor donosi, że wczora Burmistrz z Laeken, P. Debie udał się do zamku dla przyjęcia tam urzędowego protokółu o wpisaniu nowo-narodzonego Xięcia do listy cywilney Państwa. O narodzeniu Xięcia, Król oświadczył osobiście w obecności Ministra Sprawiedliwości i wielu innych wysokich urzędników stanu.

— Królowa francuzka z Xiężniczkami i obudwóma młodszymi Xiężętami, przybyła wczora do zamku Laeken.

— Zawczora aresztowano tu niejakiego człowieka, który pierwszy miał rozszerzyć kłamliwą pogłoskę o zamachu na życie Króla Francuzów. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ І НОРВЕГІЯ.

Sztokholm, 23-го Марца.

Dowodzący Admirał w Karlskronie, otrzymał wczora rozkaz uzbroić nowo zbudowaną fregatę *Josephina* i korwetę *Jarramas* do wyprawy ćwiczeń na morze śródziemne, z czém takż połączone są układy dyplomatyczne z Rządem Marokańskim. Wyprawa ta trwać będzie 10 miesięcy dla której koszt wyliczono na 156,000 talarów banco. Dowódcą mianowany został Kapitan-

щено 156,000 талеровъ. Начальникомъ назначенъ Капитанъ-Командоръ *Гилленгранатъ*. (A.P.S.Z.)

Командоръ *Gyllengranat*. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Неаполь, 9-го Марта.

И у насъ появилась зима во всей своей силѣ; едва было два дня прекраснаго времени и кажется возвращалась теплая погода, какъ внезапно облака превратились въ густыя тучи, и опять идетъ свѣгъ на зеленѣющія деревья и на безлюдныя улицы. Особенно сожалѣть должно о классѣ бѣдныхъ жителей столицы, которая лишена всякой защиты отъ подобнаго неожиданнаго холода. Термометръ ночью показывалъ ниже нуля. Кажется что морозъ причинилъ во всемъ краѣ значительный вредъ; между прочимъ въ провинціи Базилікато подошли всѣ ягнята, частію отъ холода частію отъ недостатка корма. Въ Апуліи большою частію померзли миндальныя деревья и посѣвы. Здѣсь большой недостатокъ въ огородныхъ овощахъ. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 19-го Марта.

Возобновляется, часто распространяемый слухъ, что Королева посѣтитъ Сѣверныя страны.

— Здѣсь получено сегодня извѣстіе о пораженіи Генерала *Эванса*, которое между жителями вообще и между членами Кортесовъ возбудило большое волненіе. Полагаютъ, что Кортесы въ сегодняшнемъ засѣданіи предложатъ Министрамъ нѣкоторые вопросы по сему предмету.

— Извѣстія изъ провинцій неблагопріятны. Карлисты подъ командою *Памиллоса*, бывшіе въ Манхѣ, распространили свои силы до Труксилло въ Эстремадурѣ. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 1-го Марта.

Кор. Французскій Уполномоченный, Маркизь *д'Эйражъ*, 15-го ч. прош. м. имѣлъ у Султана аудіенцію, и поднесъ ему два письма своего Короля. Одно изъ нихъ содержитъ отвѣтъ на поздравительное письмо Султана, съ извѣщеніемъ отъ покушенія *Алибо*, на жизнь Короля. (A.P.S.Z.)

О Германскомъ таможенномъ Союзѣ.
(Сообщено изъ Лейпцига.)

Германскій таможенный союзъ или, лучше сказать, Прусская таможенная система, приведены въ устройство. Четыре королевства, множество герцогствъ и княжествъ входятъ въ составъ его; другія владѣнія можетъ быть ожидаютъ только благопріятныхъ обстоятельствъ, чтобы присоединиться къ оному. Въ три года существованія этой системы, можно было видѣть ея выгоды и неудобства. Она имѣла благотворныя слѣдствія для земледѣльской и мануфактурной промышленности, подъ защитою тарифа, который, ограждая достаточно внутреннее производство, не закрываетъ пути къ сбыту иностранныхъ товаровъ, составляющихъ потребности роскоши. Продавцы Англійскихъ и Французскихъ издѣлій долго будутъ жаловаться, видя возникающее соперничество, которое разстроиваетъ давнія связи ихъ и часто отклоняетъ привычки покупателей. Это есть слѣдствіе порядка вещей, переходящаго въ другое положеніе. Конечно многіе терпятъ, но если большинство находить, что настоящее положеніе лучше прежняго, то необходимость заставляетъ повиноваться сей перемѣнѣ обстоятельствъ.

Черезъ нѣсколько лѣтъ можно будетъ основательно судить о нравственномъ вліяніи новой торговой системы на двадцать пять милліоновъ жителей Государствъ составляющихъ этотъ огромный таможенный союзъ. Уже нынѣ, эта система почитается столь благопріятною для союза, что поборники ея съ одной стороны возбуждаютъ Баварію къ скорѣйшему соединенію Рейна съ Дунаемъ, посредствомъ Майна, а съ другой заботятся объ учрежденіи желѣзной дороги, которая должна соединить Антверпенъ съ Кельномъ, не говоря уже о системѣ желѣзныхъ дорогъ, коихъ центромъ долженъ быть Лейпцигъ, къ которому будутъ примыкать желѣзныя дороги отъ Магдебурга и Гамбурга.

Однако можно заблудиться среди мечтаній о столь блестящей будущности, если внимать энтузіастамъ таможеннаго союза, которые переносятъ съ нимъ даже за моря, тогда какъ не могутъ соединиться подъ одну систему ближайшія владѣнія: Ганноверъ, Брауншвейгъ, Мекленбургія, Ганзейскіе города и т. п.

Эта свобода торговыхъ сношеній на всемъ пространствѣ союза, конечно имѣетъ свою прекрасную сторону; но внутри cadaго государства, принадлежащаго къ союзу, тѣмъ не менѣе существуютъ осо-

В з о с н ы.

Неаполь, 9-го Марта.

Досіега і нас зима w całém swém znaczeniu; załedwie mieliśmy parę dni piękne go czasu, i już ciepła pora zdawała się wracać, gdy nadspodziewanie zakryły się obłoki gęstemi chmurami i znowu śnieg pada niestannie na zazieleniałe drzewa i ogołoczone z ludzi ulice. Ubolewać szczególnie trzeba nad biedną klasą ubogich mieszkańców, która jest pozbawiona wszelkiej ochrony przeciwko podobnemu zimnu nadspodziewanemu. Termometr spadł w nocy niżej o. Zdaje się, że mroz zrzadził znaczne szkody w całym kraju; między innemi w prowincyi Basilicato, wyżydchały wszystkie jagnięta, częścią z przeziębienia, częścią dla braku Paszy. W Apulii wymarły powiększej części drzewa migdałowe i zasiewy. Tutaj panuje wielki niedostatek w warzywie. (G. C.)

H i s z p a n i a.

Мадридъ, дня 19-го Марта.

Wznawia się rozszerzana często pogłoska, że Królowa odwiedzi prowincye północne.

— Otrzymano tu dzisiaj wiadomość o porażce Jenerała *Evans*, co sprawiło wielkie poruszenie między ludem w ogólności, tudzież między Członkami Korteżów. Rozumieją, że Korteży na dzisiejszém posiedzeniu przełożą Ministromъ niektóre pytania o tymъ przedmiocie.

— Doniesienia z prowincyi są bardzo niepomyślne. Karoliści pod dowództwem *Palillosa*, którzy byli w Mancha, rozciągnęli swe czaty aż do Truxillo w Estramadurze. (A.P.S.Z.)

T u r c y a.

Константинополь, д. 1 Марта.

Królewsko - Francuzki Pełnomocnik Margrabia *d'Eyrages*, d. 15 zesz. mies. miał audyencyą u Sultana, dla wręczenia mu dwóch listów Królewskich. Jeden z nich zawiera odpowiedź na przesłany Królowi przez Sultana list z powinszowaniem z powodu szczęśliwego uniknienia zamachu *Alibaud*. (A.P.S.Z.)

О НЕМЕЦКИМЪ ЗВІЯЗКУ ЦЕЛНЫМЪ.
(Надѣстано зъ Липска.)

Немѣцкiй Звiязекъ Целны, або рачей Прускi целны systemat, przyprowadzony został do skutku. Cztery Królestwa i mnóstwo Xięstw wchodzi do jego składu; inne Państwa oczekują tylko zapewne pomyślnych okoliczności, dla przystąpienia do niego. Przez trzy lata istnienia tego systematu, można było widzieć jego korzyści i niedogodności. Miał on dobroczynne skutki dla rolniczego i rękodzielniczego przemysłu, pod opieką taryffy, która dostatecznie zabezpieczając wewnętrzą produkcję, nie zamyka drogi do obrotu towarów zagranicznych, stanowiących potrzebę zbytku. Przedawcy Angielskich i Francuzkich wyrobów będą się długo uskarżać, widząc powstające współubieganie się, które dawne ich związki rozrywa i często odprowadza nabywców od dawnego nawyknięcia. Jest to skutek porządku rzeczy, do innego stanu przechodzącego. Zapewne wielu natęma cierpi, ale, kiedy większość znajduje, iż stan ten lepszym jest od pierwszego, tedy konieczność zmusza uleść tej przemianie okoliczności.

Za kilka lat można będzie z większą gruntownością sądzić o moralnym wpływie nowego handlowego systematu na dwadzieścia pięć milionów mieszkańców Państw, składających ten ogromny Związek Celny. Już teraz systemat ten uważa się za tak pomyślny dla związku, iż jego obrońcy z jednej strony pobudzają Bawaryą do prędkiego połączenia Renu z Dunajem, za pośrednictwem Menu, a z drugiej starają się o urządzenie żelaznej drogi, która ma połączyć Antwerpią z Kolonią, nie mówiąc już nic zgoła o systemacie dróg żelaznych, których środkowym punktem ma być Lipsk, do którego będą przytykały żelazne drogi z Magdeburga i Hamburga.

Można się jednakże obłąkać wśród marzeń o tak świetnej przyszłości, jeżeli zwrócimy uwagę na entuzyastów Związku Celnego, przenoszących się z nim nawet za morza, wtenczas gdy nie mogą połączyć się w jeden systemat najbliższe Państwa: Hannover, Brunświck, Meklenburg, miasta Hanzeatyczne i t. d.

Ta wolność handlowych stosunków na całym przestrzeni Związku, ma zapewne piękną swą stronę; ale wewnątrz każdego Państwa do Związku należącego, nie mniej dla tego istnieją szczególne podatki. Tak naprzy-

бые налоги. Такъ напр. привозъ соли и картъ игральныхъ изъ одного владѣнія въ другое запрещенъ; въ отношеніи пива, солода, водки, табака и виноградныхъ винъ дѣйствуютъ въ каждомъ владѣніи особые и во многихъ различныхъ правила. Сборы по рѣчному судоходству, шоссейные, мостовые, по каналамъ, шлюзамъ и пристанямъ, не вездѣ установлены на общихъ основаніяхъ.

Хотя еще не скоро будутъ обнародованы совѣщанія Мюнхенской комиссіи по дѣламъ таможеннаго союза, однако известно, что она должна была разсуждать: 1) о перемѣнахъ въ тарифѣ, 2) о таможенныхъ правилахъ, 3) объ установленіи сколь возможно единообразнаго курса различныхъ монетъ, 4) объ отправленіи товаровъ по Рейну и рѣкамъ, въ него впадающимъ, 5) о ликвидаціи счетовъ по общимъ доходамъ 1834 и 1835 годовъ, и 6) о вознагражденіи, какое причитается нѣкоторымъ владѣніямъ, имѣющимъ право на оное по особымъ договорамъ и пр.

Одинадцать комиссаровъ, собравшіеся въ Мюнхенѣ, употребивъ много времени на протоколы, разѣхались и отложили разсмотрѣніе почти всѣхъ предметовъ, подлежащихъ сужденію ихъ. Вѣроятно, они скоро опять соберутся въ Берлинъ.

Нынѣшняя тарифная система своими охранительными пошлинами, обезпечиваетъ Германіи возможность производить достаточное количество издѣлій для собственнаго потребленія, и сверхъ того для отпускной торговли. Разныя шерстяныя, бумажныя, льняныя и шелковыя ткани, кожи, хрусталь, сахаръ рафинадъ и химическія произведенія выдѣлываются въ Германіи въ большомъ количествѣ, которое, примѣтно возрастаая, должно усилить ежегодный оборотъ ярмарокъ Лейпцига, Франкфуртовъ: на Майнѣ и на Одерѣ и другихъ городовъ менѣе важныхъ. Однако нельзя не удивляться, что изъ собственнаго матеріала, котораго вывозъ столь значителенъ, до сихъ поръ не выдѣлываютъ въ Германіи такихъ же добротныхъ суконъ какъ въ Англіи и во Франціи, а болѣе заботятся о выдѣлкѣ бумажныхъ и шелковыхъ тканей, для коихъ матеріалъ получается изъ за границы.

Нельзя охуждать Германію за то, что она старается слѣдовать примѣру государствъ, которыхъ промышленность начала процвѣтать съ тѣхъ поръ, какъ введена у нихъ охранительная система. Заключеніемъ Швейцаріи, всѣ государства, окружающія таможенный союзъ, болѣе или менѣе держатся этой системы.

Лейпцигъ считаетъ себя въ правѣ наиболѣе жаловаться на запретительный тарифъ, особенно съ того времени, какъ онъ принялъ въ Россіи. Въ прежніе годы съ каждой ярмарки высылалось отсюда въ Россію товаровъ на пять милліоновъ талеровъ; нынѣ сей истокъ почти совсѣмъ закрылся.

Это же самое относится и къ Австріи; однако уже поговариваютъ о намѣреніи ея измѣнить свою таможенную систему.

Голландія и Белгія, всегда соревновавшія въ торговлѣ и промышленности, обнаруживаютъ свое благорасположеніе къ Германіи, первая: оживляя плаваніе по Рейну пароходами, а послѣдняя, соединяя желѣзною дорогою Антверпенъ съ Кельномъ; но эти мѣры, сообразныя обоимъ выгодамъ, не имѣютъ цѣлю присоединеніе обоихъ королевствъ къ Германскому таможенному союзу, о чемъ Пруссія уже вступала въ переговоры.

Въ отношеніи Франціи, можно ожидать, что она рѣшится наконецъ сбавить пошлины на многія иностранныя издѣлія, коихъ соперничество дѣйствительно не можетъ быть для нее опасно.

Великобританія жалуется на то, что многіе мануфактурные товары ея не могутъ быть сбываемы въ Германію; но сколько такихъ предметовъ, которые вовсе недопускаются въ Соединенное Королевство! При томъ, хотя нѣкоторые издѣлія обложены высокою пошлиною, однако же на другія установлены весьма умѣренные пошлины. Напримѣръ, бумажная пряжа съ 1833 года сдѣлалась столь значительною статьею ввоза изъ Великобританіи въ Германію, что въ прошедшемъ году Гамбургъ и Бременъ получили оной болѣе 250,000 цент. для сѣверной и центральной Германіи и около 100,000 цент. привезено въ Антверпенъ и Роттердамъ, откуда снабжаются ею Рейнскія провинціи и Швейцарія. И такъ, общее количество составляетъ до 350,000 цент., т. е. болѣе половины всего отпуска пражы изъ Великобританіи.

Въ числѣ бумажныхъ набивныхъ тканей, коихъ вывезено въ прошедшемъ году изъ Великобританіи 143½ милліона ярдовъ, отправлено въ Гамбургъ и Бременъ 22 мил., а чрезъ Нидерланды 10 мил. всего 38 милліоновъ ярдовъ, т. е. четвертая доля всего отпуска изъ Великобританіи.

Перкаля, кисей и бѣлаго бумажнаго товара от-

кладъ: привозъ соли и картъ до gry з одного Паństwa до другого jest zabroniony; względem piwa, srodu, wódk, wina i tytoniu, w każdym Państwie działają osobne, a w wielu różne prawidła. Pobory od spławu, szosse, mostowe, kanałowe, służowe i przystaniowe, nie wszędzie są ustanowione na zasadach ogólnych.

Chociaż jeszcze nie prędko będą ogłoszone narady Kommissyi Monachijskiej w rzeczach Związku Celnego, wiadomo jednak, iż powinna była roztrząsać: 1) o odmianach taryffy, 2) o prawidłach celnych, 3) o ustanowieniu, ile można, jednolitego kursu rozmaitych monet, 4) o wysyłaniu towarów Renem i rzekami do niego wpadającemi, 5) o likwidacyi rachunków w ogólnych dochodach roku 1834 i 1835, i 6) o wynagrodzeniu, jakie się należy niektórym Państwom, mającym do niego prawo podług szczególnych traktatów i t. d.

Jedenastu Kommissarzy, którzy się zebraли w Monachium, straciwszy wiele czasu na protokołach, poróżniali się i odroczyli rozpatrzenie wszystkich prawie przedmiotów, ich rozbirowi podległych; lecz wkrótce zapewne znowu się zbiórą do Berlina.

Teraźniejszy taryfowy systemat przez swoje cła zabezpieczające, podaje Niemcom możność produkowania dostatecznej ilości wyrobów dla własnego użycia i oprócz tego, dla handlu wywozowego. Rozmaite wełniane, bawełniane, lniane i jedwabne tkaniny, skóry, kryształ, cukier rafinad i produkta chemiczne, wyrabiają się w Niemczech w wielkiej ilości, która widocznie wzrastając, musi powiększyć coroczny obrót jarmarków Lipskiej, Frankfortu nad Menem i nad Odrą, tudzież innych miast mniej znacznych. Nie można jednakże nie dziwić się, iż z materyału własnego, którego wywóz tak jest znaczny, do tychczas nie wyrabiają w Niemczech sukna takiej dobroci, jak w Anglii i we Francyi, lecz natomiast więcej starają się o wyroby materyy bawełnianych i jedwabnych, na które materyał otrzymuje się z za granicy.

Nie wypada jednakże przyganiać im tego, że się starają iść za przykładem krajów, których przemysł zaczął kwitnąć od tego czasu, jak zaprowadzony u nich został systemat ochronny. Oprócz Szwajcaryi, wszystkie Państwa, związek celny otaczające, więcej lub mniej trzymają się tego systematu.

Lipsk uważa siebie, jako najwięcej mający prawo do udziału się na taryffę zakazową, szczególniej od czasu, kiedy ta przyjęta została w Rosyi. W latach dawniejszych, z każdego jarmarku wysyłano stąd do Rosyi towarów na pięć milionów talarów; teraz to źródło prawie zupełnie znikło.

Toż samo stosuje się i do Austrii; zaczynają jednakże już mówić o jej zamiarze odmienienia swego celnego systematu.

Hollandya i Belgia, będące zawsze w emulacyi w handlu i przemysle, okazują swoją przychylność Niemcom, pierwsza: ożywiając żeglugę na Renie parochodami, a ostatnia: żelazną drogą łącząc Antwierpią z Kolonią; ale te środki, właściwe wspólnym korzyściom, nie mają na celu przyłączenia się obu Królestw do Niemieckiego Celnego Związku, o co Prussy zaczęły już wchodzić w układy.

Co się tycze Francyi, można się spodziewać, że postanowi nakoniec zmniejszyć cło od wielu zagranicznych wyrobów, których współubieganie się rzeczywiście nie może być dla niej niebezpiecznem.

Anglia uskarża się, że wiele rękodzielniczych jej towarów nie mogą być w Niemczech sprzedawane; ale wieleż jest takich przedmiotów, które zupełnie mają wzbroniony przywóz do połączonego Królestwa! Przytém, chociaż od niektórych wyrobów naznaczone jest wielkie cło, jednakże od innych ustanowione są bardzo umiarkowane; naprzykład: przedza bawełniana od roku 1833 stała się tak znacznym artykułem przywozu z Anglii do Niemiec, iż w roku zeszłym Hamburg i Brema otrzymały więcej 250,000 centnarów tej przędzy dla północnych i środkowych Niemiec i około 100,000 centnarów przywieziono do Antwerpii i Rotterdamu, z kąd ją otrzymują prowincye Nadrenskie i Szwaicya. A zatem, cała ilość wynosi do 350,000 centnarów, to jest: więcej od połowy całego wywozu tej przędzy z Anglii.

W liczbie bawełnianych nabijanych tkanin, których w roku przeszłym wywieziono z Anglii 143½ milionów jardów, wysłano do Hamburga i Bremy 28 milionów, a przez Niderlandy 10 milionów, w ogóle 38 milionów jardów, to jest: czwartą część całego wywozu z Anglii.

Perkalu, muślinu i białego towaru bawełnicznego-

пущено изъ Великобританіи 12,700,000 ярдовъ, въ томъ числѣ въ Гамбургъ и Бременъ 4 мил., а въ Нидерланды 1,800,000, всего 5,800,000 ярдовъ, слѣд. около половины всего отпуска.

Бумажнаго бархата и вельверета отпущено 8 миллионѣвъ ярдовъ; въ Гамбургъ и Бременъ 4,800,000, въ Нидерланды 1,200,000, всего 6 мил. ярдовъ, слѣд. $\frac{2}{3}$ всего отпуска изъ Великобританіи.

Кружевъ и тюля 79 миллионѣвъ ярдовъ, въ томъ числѣ 43,400,000 въ Гамбургъ и Бременъ и 18,000,000 въ Нидерланды, и того 61,400,000 ярдовъ т. е. $\frac{2}{3}$ всего отпуска изъ Великобританіи.

Сии данныя заимствованы изъ одного Кельнскаго журнала, по словамъ коего, можно было бы еще болѣе распространить ихъ, если бы они достаточно не обнаруживали, что Великобританская торговля отнюдь не страдаетъ отъ Прусской тарифной системы до такой степени какъ утверждаютъ продавцы Англійскихъ издѣлій на Лейпцигскихъ и Франкфуртскихъ ярмаркахъ.

Постановленіемъ отъ 4 Декабря 1833 года положено вводить въ тарифъ союза необходимыя перемѣны чрезъ каждые три года и потому съ 1 Января нынѣшняго года вступилъ въ силу новый тарифъ, который долженъ дѣйствовать до 1840 года. Перемѣны, сдѣланныя въ ономъ, касаются весьма не многихъ статей. Главнѣйшая состоитъ въ возвышеніи транзитныхъ пошлинъ на хлѣбъ, отпускаемый за море изъ Россіи чрезъ Данцигъ, Мемель, Кенигсбергъ и Ельбингъ чрезъ Пиллаву. (К. Г.)

Нѣсколько словъ о Театрѣ.

Послѣднее представленіе драмы: *Бѣлый Странникъ или пренебреженные дѣти Г-на Пиксерекуръ*, вполне удовлетворило зрителей, жаль только, что за малочисленностію ихъ, оно недостаточно вознаграждено. Дѣв. *Замецкая* отлично протанцовавшая мазурку придавала еще болѣе блескъ пьесѣ и обнаружила новый талантъ артистки, который къ сожалѣнію только на время можетъ украшать здѣшнюю сцену. Дѣв. *Изабелла Горская*, составляющая украшеніе здѣшней театральной труппы, въ роли *Павелки* снова явилась со славою. Ветеранъ драмы, Г. *Роговскій* неоднократно напоминалъ намъ о своемъ талантѣ, — неоднократно обнаруживалъ чувства молодого артиста. На скорую руку выбранное мѣсто изъ *Школы Женщинъ*, приводитъ на память прекрасную игру молодой артистки въ этой комедіи. Нельзя здѣсь также не упомянуть роли *Дюва*, которая доказываетъ достойную заботливость Господина *Суревига*. Нельзя забыть *Юстинку*; кто не помнитъ въ *Мирандолинѣ*, въ *Обманчивомъ тонѣ великаго свѣта*, Г-на *Скибинскаго* въ роли стараго фанфарона и нѣкоторыхъ другихъ пьесахъ, удостоенныхъ многочисленнаго стеченія публики. Многие выходя изъ театра сказали: „нижего не остается желать.“ Можно ли было требовать болѣе, когда послѣ *Большой Дамы* столько прошло времени, пока появилась достойно выполненная драма! Впрочемъ Г. *Хелмиковский*, о которомъ даже посторонніе упоминаютъ съ похвалою, такъ понравился публикѣ отличнымъ своею игрою въ роли *Италіанскаго Разбойника*, что хотя онъ недавно являлся въ ком. *Индѣйцы въ Англіи*, однако хотѣлось бы знать, скоро ли сбудутся желанія публики въ обѣщанной пьесѣ *Ювальскихъ*, чтобы слышать гармоническій голосъ упомянутой артистки и этого артиста, на которомъ долженъ былъ остановиться любитель театра, если бы могъ забыть хотя на минуту большія аріи въ *Танкредѣ* Г-жи *Мейеръ* въ роли *Аменаиды* и не желать чтобы чаще появлялась эта отличная пѣвица. Дальнѣйшія старанія должны увѣрить артистовъ во вниманіи къ нимъ публики, ибо, если они будутъ удостоены неоднократно многочисленными стеченіемъ, не будутъ ли въ возможности обогатить сцену всеми нужными принадлежностями, коихъ недостатокъ кажется препятствуетъ достигнуть нашему Театру такой степени совершенства до какой могъ бы дойти, имѣя людей съ такими дарованіями. Кажется что голосъ мой — отзывающійся въ тысячу другихъ — возбудить дѣятельность, особенно, если новый Директоръ съ восстановленіемъ здоровья усугубитъ свою ревность. Честь тому, кто сдѣлаетъ первый шагъ къ совершенству!

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Апрѣля, принимается подписка на второй Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сер.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Апрѣль 2 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.

го вывезено изъ Англіи 12,700,000 ярдовъ, въ тѣй числѣ до Гамбурга и Бременъ 4,000,000, а до Нидерландовъ 1,800,000, въ общѣ 5,800,000 ярдовъ, а затѣмъ около половины всего вывозу.

Бавеліанскаго ахамиту и вѣлwertу вывезено 8 миллионѣвъ ярдовъ; до Гамбурга и Бременъ 4,800,000, до Нидерландовъ 1,200,000, въ общѣ 6 миллионѣвъ ярдовъ, а затѣмъ $\frac{2}{3}$ всего вывозу изъ Англіи.

Корунъ и тюлю 79 миллионѣвъ ярдовъ, въ тѣй числѣ 43,400,000 до Гамбурга и Бременъ и 18,000,000 до Нидерландовъ, въ общѣ 61,400,000 ярдовъ, то есть: $\frac{2}{3}$ всего вывозу изъ Англіи.

Вырѣченіе то вывозу, выѣте jest z jednej gazety Kolonskiej, podług której, możnaby jeszcze więcej go rozszerzyć, gdyby i to dostatecznie nie świadczyło, że handel Angielski nie zgała nie cierpi od Pruskiego taryffowego systematu do takiego stopnia, jak to zapewniają sprzedawcy wyrobów Angielskich na jarmarkach Lipskich i Frankfortskich.

Przez postanowienie pod dniem 4 Grudnia 1833 roku zamierzono wprowadzać do taryffy zwiazkowej nieodbiicie potrzebne odmiany co trzy lata, dla czego też od 1 Stycznia teraźniejszego roku zaczęła bydz obowiązująca nowa taryffa, która powinna dziać do roku 1840. Odmiany w niej poczynione, tyczą się bardzo niewielu artykułów. Główniejsza zawiera się w podwyższeniu cła tranzytowego od zboża, wywożonego za morze z Rosyi przez Gdańsk, Memel, Królewiec i Elbląg przez Pilawę. (G. H.)

Kilka słów o Teatrze.

Ostatnie przedstawienie dramatu *Pielgrzym biały czyli dzieci opuszczone P. Pixerecourt*, zadowolniło zgromadzonych widzów, szkoda tylko, że dla małej ich liczby, niedostatecznie wynagrodzonym zostało. Wyborne przez P. *Zameckę* wykonanie solo mazurek, łączącego całą wielkość sztuki z prostotą, którą się ten taniec odznacza, dodało nowego blasku zabawie dramatycznej i wydało nowy talent artystki, który na nieszczęście do pewnego czasu, tylko nakształt błyskawicy może tutejszej przyświecać scenie. W roli *Pawelki*, jaką w dramacie przyjęła zasłużona w towarzystwie Artystów miejscowych i istotna jego podpora Panna *Izabella Górka*, do nowych uwielbień ustała sobie drogę. Weteran dramatyczny, Pan *Rogowski*, nie w jednym miejscu przypomniat nam swój talent, nie w jednym miejscu młodszych lat Artysty uczuciem się zapalał. Z pośpiechu wtrącony wyjątek ze *Szkoły Kobiąt*, przypomniat nam niepospolitą w komedii grę tej młodej Artystki. Ale czyż nie należy tu wspomnieć roli *Jakóbki*, która na pamięć wiele innych przywołując, godną pochwały staranność JP. *Surawicza* dowodzi. *Justynka* także ominać nie można, czyż się nam nie przypomniat w *Mirandolinie*, w *Fatalszym tonie wielkiego świata*, przypominającym nam wielką JP. *Skibińskiego* grę w roli staraго фанфарона i kilku innych widowiskach, licznem uświetnionych zgromadzeniem. Wielu wychodząc wyrzekło: „nie do żądania nie pozostaje.“ Czyżbym i ja mógł czego innego wymagać, gdy po *Wielkiej Damie*, tyle czasu minęło, nim sigający celu teatru dramat, znowu się ukazał na scenie. Z tѣmъ всѣмъ P. *Chelmiowski*, zaszczytanie od obcych nawet wspomniany Artysta, tyle się podobał publiczności udoskonaloną swą grą w roli *Bandyty Włoskiego*, że chociaż nie dawno w uprzednio granej Komедии *Indyanie w Англіи*, chcieliśmy wiedzieć, azali prędko wspólnie publiczności na *Jowialskich* ogłoszone spełnią się życzenia, mifo bowiem poić się słodką melodią i harmonią pieśczonego głosu wspomnionej naprzód Artystki i ostatecznie wymienionego Artysty, którego imię zamknęłoby ten głos amatora teatru, jeślibym mógł choć na chwilę o wielkim śpiewie w *Tankredzie* P. *Meyer* w roli *Amenaidy* zapomnieć i nie życzyć częstszego tѣy znanej śpiewaczki występowania. Starania dalsze powinny czynić Artystów pewnymi względów Publiczności, bo gdy na kilka licznych zasłużą widowisk, czyż nie potrafią się usposobić w pomoce sceniczne, których brak jedynie, ile mi się zdaje, jest przeszkodą wzrostu, do jakiego teatr miejscowy, mając tylu utalentowanych ludzi, podnieśćby się zdołał. Zdaje mi się przeto, że głos mój z odbicia tysiąca złożony, obudzi przedsiębiorczość, mianowicie, gdy Dyrektora nowego usiłowania, z powracającym zdrowiem moc swą odzyskają. Chwała temu! kto pierwszy do doskonałości krok uczyni.

Od dnia 1-go teraźniejszego miesiąca Kwietnia, zaczęła się prenumerata na 2-gi tego roku kwartał gazety Kuryera Litewskiego. Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.